

AS Saarte Liinid

Ärieetika alused ja huvide konflikti vältimise juhend

Selles dokumendis kirjeldatud ärieetika eesmärk on anda AS Saarte Liinid töötajatele, juhtidele ja juhatuse liikmetele (edaspidi ühiselt „**töötaja**“) suuniseid selle kohta, kuidas nad peaksid käituma ettevõtte nimel ja oma ametikohustustes tegutsedes. Ükski eetilise suunis ei saa olla täiesti ammendav ega hõlmata igat võimalikku olukorda. Käesolevas juhendis piirdatakse eetiliste suunistega olukordades, mis võivad avaldada mõju äriühingu majandustulemustele või seadusega ette nähtud aruandlusele.

Vaatamata äriühingus kehtestatud töökorralduse reeglitele, sisemistele töökordadele, sõlmitud töölepingutele ja seal sätestatud kohustustele ja õigustele võivad töötajad ikkagi seista silmitsi olukordadega, mille kohta konkreetset käitumispõhimõtteid puuduvad. Sellistes olukordades peab Töötaja nende tõlgendamisel ja rakendamisel lähtuma oma otsustusvõimest ning vajadusel pidama nõu oma otsese ülemusega.

Allpool kirjeldatud põhimõtete sisuks on, et kõik töötajad peavad kaitsma AS Saarte Liinid head nime ja mainet tegutsedes ausalt, eetiliselt ning seadusi järgides.

1. Juhendi eesmärk ja üldised põhimõtted

- 1.1. Huvide konflikti vältimise juhendi (edaspidi „**juhend**“) eesmärk on anda Aktsiaseltsi Saarte Liinid töötajatele, sh juhatuse liikmetele (edaspidi ühiselt „**töötaja**“) juhiseid, kuidas käituda olukordades, kus töötajal esineb või võib esineda tööülesande täitmisel ja Saarte Liinid nimel tegutsedes huvide konflikt ning maandada huvide konfliktiga kaasnevaid riske Saarte Liinid äritegevusele ja mainele.
- 1.2. Töötaja peab oma tööalases tegevuses lähtuma üksnes Saarte Liinid huvidest, eelistades neid enda ja/või kolmandate isikute huvidele ning korraldama oma tegevuse selliselt, et võimalik oht huvide konfliktiks oleks viidud miinimumini.
- 1.3. Kuna kõiki võimalikke huvide konflikte ei ole võimalik ette näha ega kirjeldada, tuleb töötajal taoliste juhtude tõlgendamisel ja lahendamisel lähtuda eelkõige oma otsustusvõimest ning huvide konflikti olukorra tekkimisel või selle tekkimise ohu korral pöörduda vajadusel vastava küsimuse lahendamiseks oma vahetu juhi ja/või siseaudiitori ja/või välisaudiitori poole.

2. Huvide konflikti mõiste

- 2.1. Huvide konflikt on olukord, kus töötaja isiklik huvi mõjutab või võib mõjutada tema tööalast tegevust selliselt, et see ei lähtu Saarte Liinid huvidest ning ei ole või ei näi erapooletu ja objektiivne.

2.2. Isiklik huvi võib tuleneda töötaja enda, temaga seotud või kolmanda isiku majanduslikust või muust otsesest või kaudselt huvist/eelisest/kasust. Isiklik huvi võib lähtuda töötaja isiklikust kasust ja motiveeritusest või olla sunnitud.

3. Võimalikud huvide konflikti olukorrad

Eelpool määratletust lähtudes peaksid AS Saarte Liinid töötajad vältima olukordi, mis võivad põhjustada konflikti nende enda isiklike ja/või rahaliste huvide ning AS Saarte Liinid huvide vahel. Huvide konflikt tekib siis, kui inimese isiklikud huvid on või näivad olevat AS Saarte Liinid huvidega mingil viisil vastuolus. Konfliktiolukord võib tekkida näiteks siis, kui töötaja või temaga koos elav lähedane pereliige tegutseb selliselt või omab huvisid, mis võivad raskendada töötajal tegemast oma tööd ettevõttes erapooletult ja tulemuslikult. Huvide konflikt esineb ka siis, kui töötaja või temaga koos elav lähedane pereliige saab töötaja ametikoha tõttu ettevõttele ebakohast isiklikku kasu.

Samas huvide konflikt võib tekkida olukorras, kui AS Saarte Liinid töötaja töötab teatud viisil konkurendi, kliendi või tarnija heaks. Seega on AS Saarte Liinid töötajal keelatud töötada konkurendi juures konsultandi või juhatuse liikmena või mis tahes muul ametikohal, kui tal ei ole selleks eelnevat juhatuse kirjalikku luba. AS Saarte Liinid töötaja, kes satub huvide konflikti või kahtlustab või oletab, et selline huvide konflikt on tekkinud või võib tekkida, peab viivitamata teavitama oma otsest ülemust ega tohi osaleda läbirääkimistel, aruteludel ja otsuste vastuvõtmisel, mis on seotud huvide konflikti aluseks oleva tehinguga, või püüda neid mõjutada.

3.1. Huvide konflikt tehingutes seotud isikutega

3.1.1. Huvide konflikti eeldatakse juhul, kui töötaja osaleb oma töökohustuste raames otsuse või tehingu tegemisel või nende tegemise sisulisel suunamisel (nt läbirääkimistel, ekspertkomisjonis osalemisel, otsuse vastuvõtmise aluseks olevate materjalide koostamisel vms viisil otsustusprotsessis osalemisel) (edaspidi ühiselt „**tehingu tegemine**“), mis mõjutab või võib mõjutada tema enda, tema lähisugulase või –hõimlase või nimetatud isikutega seotud juriidilise isiku majanduslikke või muid huve.

3.1.2. Töötaja lähisugulaseks ja -hõimlaseks (edaspidi „**lähisugulane**“) loetakse: vanem, vanavanem, vend, õde, laps, lapselaps, abikaasa (sh isik, keda seob töötajaga ühine majapidamine), abikaasa vanem, abikaasa vend, abikaasa õde.¹

3.1.3. Seotud juriidiliseks isikuks loetakse:

- juriidiline isik, milles vähemalt 1/10 osalusest või osaluse omandamise õigusest kuulub töötajale endale või tema lähisugulasele (või nende osalusega juriidilistele isikutele);
- juriidiline isik, mille juhtimis- või kontrollorgani liige on töötaja ise või tema lähisugulane.

3.1.4. Seotud juriidiliseks isikuks ei ole käesoleva Juhendi punkti 3.1.3 tähenduses äriühing, mille aktsiad on noteeritud väärtpaberibörsil.

3.1.5. Juhul, kui töötaja peab osalema käesoleva Juhendi punktis 3.1.1 nimetatud asjaoludega tehingu tegemisel, teavitab töötaja viivitamatult enne tehingu tegemist võimalikust huvide konfliktist oma vahetat juhti ja/või vajadusel ettevõtte siseaudiitorit.

¹ Vanemaks loetakse ka lapsendajat, vanema abikaasat ja kasuvanemat. Lapseks on ka lapsendatu ja abikaasa laps.

- 3.1.6. Töötaja vahetu juht määrab vajadusel tehingu tegemises osalema teise töötaja (nt komisjoni asendusliikme) ja/või teavitab huvide konflikti riskist Saarte Liinid juhatuse liiget, kes kaalub iga juhtumi puhul individuaalselt, kui suur on riski mõju ja avaldumise tõenäosus ning sellest lähtudes võib anda töötajale kirjaliku nõusoleku tehingu tegemise jätkamiseks. Juhatuse liige võib huvide konfliktiga tehingu tegemist jätkata nõukogu nõusolekul.
- 3.1.7. Käesoleva Juhendi punktis 3.1.5 toodud kohustused ei rakendu töötajale juhul, kui ta ei tea ega peagi teadma käesoleva Juhendi punktides 3.1.1 - 3.1.3 nimetatud isikutevahelisest seosest või vastava isiku huvist.

3.2. Huvide konfliktiga tehingud muude kolmandate isikutega

- 3.2.1. Töötaja peab tegutsema oma tööülesannete täitmisel üksnes Saarte Liinid huvides ning vältima huvide konfliktiga tehinguid või toiminguid ka muude kolmandate isikutega (nt tehingu tegemisel sõbra, sugulase või äripartneri objektiivse põhjuseta eelistamine).
- 3.2.2. Huvide konflikti võimaluse puhul tuleb käituda juhindudes käesoleva Juhendi punktidest 3.1.5. ja 3.1.6.

4. Võõrustamine, kingituste vastuvõtmine ja andmine

Ärisuhete raames on võõrustamise ja kingituste eesmärk luua head tahet ja ladusaid töösuhteid, mitte see, et kliendid või tarnijad eelistaksid meid alusetult. Täiendavaid suuniseid kingituste ja võõrustamise kohta käsitletakse lähtudes konkreetsetes riigis kehtestatud põhimõtetes. Kingituse tegemisel tuleb arvestada, et see mis on lubatud ärisuhetes, võib olla keelatud avaliku sektori organisatsioonide ja nende töötajatega suheldes (vastavad põhimõtted võivad samuti erineda ka riigiti). Kui töötaja ei ole kindel, kas kingitus või võõrustamine on sobilik, tuleb pidada nõu oma otsese ülemuse või juhatuse liikmega, juhatuse liikmel omakorda nõukogu liikmega.

4.1. Töötaja ei tohi vastu võtta kingitusi ega nõustuda soodustustega, mis on määratud temale endale või tema lähisugulastele ning mille vastuvõtmine võib otse või kaudselt mõjutada tema tööülesannete erapooletut täitmist.

4.2. Kingituste vastuvõtmisel ja andmisel tuleb lähtuda eelkõige järgmistest põhimõtetest:

- kingituse tegemine on vastavuses kehtivate äritavadega ning täidab heade suhete hoidmise eesmärki ja on üheselt mõistetav viisakusavaldusena (nt ettevõtte esindamiseks või külalislahkuse osutamiseks);
- aktsepteeritud ei ole rahalise või ebamõistlikult suure väärtusega (ületab tavapärase viisakuse) kingituste vastuvõtmine/andmine;
- kingitus antakse või võetakse vastu vastuteenet (nt objektiivselt õigustamata ärilise eelise andmine) eeldamata;
- kingitus ei tohi olla vastuolus kehtivate õigusnormidega;
- kingitus ei tohi olla tõlgendatav altkäemaksu ega pistisena.

5. AS Saarte Liinid vara kaitsmine ja kasutamine

Töötaja peab tegema kõik võimaliku selleks, et kaitsta Saarte Liinid vara (sh andmed) ja tagada selle vara tõhus kasutamine vältimaks hooletust ja raiskamist.

Saarte Liinid vara ei tohi kasutada Saarte Liinid mitteseotud eesmärkidel, kuigi harv kasutamine töötaja isiklikuks otstarbeks võib olla mõningatel juhtudel lubatud (nt kontoritehnika või seadme mõistlikus ulatuses kasutamine).

6. AS Saarte Liinid töötajate konfidentsiaalsuskohustus

Ettevõtte ärisaladuste ja muu kaitstud teabe suhtes AS Saarte Liinid tegevuse, tehnoloogia, kaubamärkide, finantsolukorra, töötajate, klientide, tarnijate või partnerite kohta kehtib konfidentsiaalsuskohustus. Kogu teavet, mida AS Saarte Liinid töötajad saavad oma tavapäraseid töökohustusi täites, käsitletakse konfidentsiaalsena, välja arvatud juhul, kui selle avalikustamine on lubatud või ette nähtud õigusnormide alusel. Sellest tulenevalt ei peeta mis tahes sellise teabe avalikustamist AS Saarte Liinid mitteseotud isikutele sobivaks ilma juhatuse liikme eelneva loata.

7. AS Saarte Liinid konkurentsieskirjad

AS Saarte Liinid toetab ausat ja avatud konkurentsi kõikidel turgudel. AS Saarte Liinid äritegevus, töötajad, juhid ega juhatuse liikmed ei riku ühelgi juhul ühtegi konkurentsieskirja. Näiteks on konkurentsi käsitlevate õigusaktidega vastuolus ebaseaduslikud hinnakokkulepped, ebaseaduslik turu jagamine või muud tegevused, mis takistavad, piiravad või moonutavad konkurentsi.

8. Võrdne kohtlemine

Iga AS Saarte Liinid töötajat koheldakse tööl võrdselt, olenemata tema soost, vanusest, etnilisest päritolust. Võrdsest kohtlemisest lähtutakse ka klientide, alltöövõtjate, teenuseosutajate ja teiste koostööpartnerite valimisel, neile kehtestatud maksetingimustes ja muudes suhetes nendega.

9. Ebaseaduslikust või ebaeetilisest käitumisest teatamine

Töötajad peavad ebaseaduslikust või ebaeetilisest käitumisest viivitamatult teavitama ettevõtte juhatuse liiget, kes on kohustatud teavitama AS Saarte Liinid välisaudiitoreid / siseaudiitoreid / auditikomiteed. Kui ebaseadusliku käitumise põhjustab juhatuse liige, peab töötaja sellest teavitama otse AS Saarte Liinid välisaudiitoreid / siseaudiitoreid / auditikomiteed.

Samas palub AS Saarte Liinid juhatuse uue teema või võimaliku probleemi tõstatamisel lähtuda järgmistest põhisammudest, mis ei pruugi olla ammendavad:

- Veenduge, et Teil on olemas kõik faktid. Õige otsuse langetamiseks peab olema võimalikult palju teavet.
- Küsige endalt: mida mul täpselt palutakse teha? Kas see tundub ebaeetiline või ebasobiv? See võimaldab Teil keskenduda Teie ees seisvale konkreetsele küsimusele ja oma valikuvõimalustele.
- Kasutage oma otsustusvõimet ja kainet mõistust. Kui miski tundub ebaeetiline või ebasobiv, küsige enne tegutsemist nõu otseselt ülemuselt.
- Tehke endale selgeks oma roll ja vastutus. Enamasti on vastutus jagatud. Kas Teie ülemus on asjaga kursis? Mõnikord on abi sellest, kui arutate probleemi oma otsese juhi või töökaaslastega.
- Kõiki teateid käsitletakse konfidentsiaalselt niivõrd, kui see on mõistlikkuse piires võimalik. Ettevõtte ei luba töötajaid ühelgi viisil karistada rikkumistest teavitamise eest, mis on tehtud heas usus.
- Alati küsige enne ja tegutsege pärast. Kui Te ei tea, mida mingis olukorras teha, küsige enne tegutsemist nõu otseselt ülemuselt või juhatuse liikmelt

10. Lõppsätted

AS Saarte Liinid on ärietika alused ja huvide konflikti vältimise juhendi kinnitanud ja usume, et kõik töötajad kasutavad oma parimat otsustusvõimet kehtestatud põhimõtete järgimise tagamiseks. Kuna selliste kordade koostamisel ja kehtestamisel ei saa ette näha igat tekkida võivat olukorda, siis on oluline, et igat uut küsimust või võimalikku probleemi saaks käsitleda täielikult ja põhjalikult. Iga töötaja võib teha ettepanekuid ja tähelepanekuid AS Saarte Liinid ärietika aluste täiendamiseks.

Iga AS Saarte Liinid töötaja on kohustatud tutvuma ärietika aluste ja huvide konflikti vältimise juhendiga ning täitma selles kirjeldatud põhimõtteid. Juhendis toodud põhimõtete täitmise eest vastutab töötaja ning nende rikkumisega võib kaasneda Saarte Liinid usalduse kaotus töötaja suhtes ning äärmisel juhul töösuhte lõpetamine seadusandlusega sätestatud korras.